

LEYDSCH

COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaterdag Avond.

WOENSDAG 3 SEPTEMBER.

De Prijs der Courant is f12 in het jaar; de afzonderlijke Nummers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 2 September.

Wij vernemen dat het prachtige Botanische Plaatwerk van J. F. Cathcart (*Illustrations of Himalayan Plants*, met beschrijvingen van Hooker), onlangs door zijnen broeder Elias Cathcart aan Curatoren der Leydsche Hoogeschool aangeboden (zie ons vroeger bericht in de *Leydsche Cour.* van 11 Augustus II.), thans naar de Bibliotheek dier Hoogeschool overgebracht en aldaar te zien is.

De *Utr. Cour.* deelt het volgende mede: In de *Amsterd. Cour.* is de redevoering geplaatst, die door Z. M. is uitgesproken, vóór de onthulling van het monument op den 27sten Aug. Dat stuk is, waarschijnlijk op officiële wijze, aan die Courant medegedeeld; maar Z. M. heeft, in eene warme improvisatie, meerdere woorden gesproken, die niet voor de Natie verloren mogen gaan; o. a. de volgende:

„Als ik mijne ogen laat weiden over die zamengevloede menigte, als ik die geestdrift zie, gepaard met zoo veel eensgezindheid en met zoo veel liefde voor het Vaderland en voor mijn Huis, dan mag ik mijne tevredenheid en mijne vreugde niet verbergen. — Hoog klopt mij het hart in de borst, met een zeker gevoel van trotschheid. Welke Vorst zich ook moge verheugen in den roem van zijn Volk, ik ben er trotsch op, dat ik de Koning ben van die trouwe, eerlijke Nederlandsche Natie, die ik hartelijk lief heb. Moge deze feestviering mede daartoe strekken, dat de band naauwer worde toegehaald, die het Volk aan het stamhuis van Oranje verbindt, en neemt mijne verzekering aan, mijne Heeren! dat ik niets onbeproefd zal laten, om dat brave Volk gelukkig te maken.”

Nabij Woerden zijn dezer dagen twee kisten opgedolven, waarin schelde en dijkbeenderen waren. Men vermoedt, dat ze uit den tijd der Spanjaarden afkomstig zijn, die hier eene schans hadden.

Zooals men weet is eene Commissie aan de Kaapstad en te Graaff-Reinet, aan de Kaap de Goede Hoop gevestigd, om jongelieden, van beider kunne, tusschen de 12 en 17 jaren, en afkomstig uit de Nederlanden, onder bescherming te nemen en voor hunne opvoeding aldaar gedurende 5 jaren te zorgen. Een getal van 130 jongelieden heeft zich daartoe verbonden. Te Rotterdam vereenigd, hebben zij Zondag II. de godsdienstoefening onder het gehoor van Dr. van Oosterzee bijgewoond, die hij die gelegenheid eene rede hield naar aanleiding van I Cor. III vs. 9^e tot 17, en 's Hemels zegen over hunnen reis afsmeekte. Op denzelfden dag zijn zij met het barkschip *Zalt-Bammel* vertrokken. Aan boord van genoemd schip bevinden zich ook een 5-tal Heeren met eenige arbeiders, die voornemens zijn zich te Port-Natal te vestigen. Mevr. Ida Pfeiffer is mede met dien bodem naar Java vertrokken.

De Heer Mr. D. B. Gevers Deynoot, te Rotterdam, algemeen Secretaris der Hollandsche maatschappij van landbouw, is door den Keizer der Franschen benoemd tot Ridder der orde van het Legioen van Eer.

Te Rotterdam worden veel appels en peeren ter verzending naar Engeland, uit Duitschland aangevoerd, daar er hier te lande weinig fruit voorhanden is. In het Overmaasche is een boom waaraan zich p. m. 7 mudden jutepeeren bevinden voor f80 verkocht.

Vrijdag avond is op den Hollandschen spoorweg eene koe overreden, tijdens zich 5 à 6 van deze dieren bij het rijden van den laatsten trein op de hoogte van Delfshaven op den weg bevonden: het bracht een geweldigen schok, maar geene ongelukken te weeg.

De Heer Dr. van der Plaats, dezer dagen te Leeuwarden overleden, heeft bij uiterste wilsheschikking, eene som van f4000 aangewezen voor de oprigting van een metalen monument op het graf van den beroemden Simon Stijl. Med. Doctor te Harlingen. De uitvoering dezer beschikking, die binnen 4 jaren moet plaats hebben, is opgedragen, behalve aan de beide executoren-testamentair, aan den Heer Commissaris des Konings en een of twee daartoe aan te wijzen leden der Gedeep. Staten van Friesland.

De *St. Cour.* deelt een verslag mede omtrent den toestand der veldgewassen in Noordbrabant, waarnaar blijkt, dat die over 't algemeen als zeer gunstig kan beschouwd worden. Men verwacht van de tarwe een derde meer dan in het vorige jaar; de rogge geeft eene opbrengst die de beste gewassen van vroegere jaren kan evenaren. De toestand der aardappelen is vrij voortdurend; de ziekte vertoont zich wel nagepeeg algemeen in het loof, doch weinig in den knol, welke zeer smakelijk en veel meerrijker dan vroeger is; de ziekte schijnt jaarlijks af te nemen; men vleit zich dan ook, weldra van haar ontslagen te zullen worden.

De *Groninger Cour.* deelt omtrent den oogst in die streken het volgende mede: de rogge, boemel, zwaar, van stroo geeft niet, dat beschot als men aanvankelijk wel gedacht heeft. Met de boekweit is het beter gesteld.

Niettegenstaande de bange vooruitzichten van den landman, bij de bekende hagel- en stormbui in de maand Mei en het gure zomerweder, zoo ontwikkelde zich toch die goudbron dezer landstreek, geholpen door het afwisselend heete en vochtige weder van den laatsten tijd, tot dien omvang en grootte, als waarin zij zich thans aan onze blikken voordoet. De boekweit geeft bij een middelmatig stroo een goed gevulden en overvloedigen korrel, waardoor wij dus spoedig eene daling in dit landbouw-product tegemoet zien. De aardappelen zijn vrij goed en blijven van de zoo zeer gevreesde ziekte verschoond. Zij hebben over het algemeen een goed gewas opgeleverd en worden à f2 en hooger het mud afgeleverd.

Men verneemt, dat het der directie van de spoorwegbaan van Breda op Antwerpen heeft behaagd, te besluiten, dat op 1 September a. s. een groot aantal werklieden aan de stationsgebouwen zal bedankt worden, en dat hunne aldaar zoo noodzakelijk te verrigten diensten zullen worden waargenomen door eenige wachters, thans geplaatst aan de kleine halten of overpaden der spoorweg-linie, zullende na dat tijdstip die betrekking worden waargenomen door de vrouwen dier wachters. (Hbl.)

Het onlangs vermelde bericht van het vergaan eener Hollandsche brik met 145 landverhuizers, op de Bahama-bank, waarbij de Kapitein zich op eene niet zeer edelmoedige wijze had gedragen, is na gedaan onderzoek onwaar bevonden. Het geheele verhaal moet als een verzinsel aangemerkt worden.

De *Indépendance* heeft een' zijner medewerkers naar Rusland gezonden, om te Moskou de feesten gade te slaan en de lezers op de hoogte te houden van 't geen daar omgaat. Het nummer van 30 Augustus beheft den eersten brief van dien berichtgever. Wij zullen achtereenvolgens van die brieven den voornaamsten zakelijken inhoud mededeelen; de onderhandelende, bevallige en geestige vorm, waarin ze, uit den eersten brief te oordeelen, zullen verryal zijn, zou de geheele overneming begeerlijk doen achten, wanneer behalve de veel te aanzienlijke uitgebreidheid, de vermindering van het aantrekkelijke door de vertaling, niet van zulk eene overneming moest doen afzien.

Men kan thans in eene week van Brussel naar Petersburg reizen, en indien er slechts geen paspoorten of tolbeambten waren, zou de reis zeer gemakkelijker kunnen zijn. Om het verhaal dezer twee strakke blokken op reis, doet het den lezer genoege dat de brieven dezer twee ontmoette.

Te Keulen begint de groote spoorweg naar Berlijn, in 4 afdeelingen, van Keulen naar Minden, van daar naar Brunswijk, dan naar Magdenburg en zoo naar Berlijn.

Van Berlijn naar Stettin reist men in 4 à 5 uren, door een kaal, eenzaam en moerassig oord, vooral naar den zeekant; men blijft daar een nacht en gaat aan boord naar Petersburg.

Het fraaie stoomschip de *Wladimir*, ingerigt voor 100 reizigers bevatte er 170, behalve 450 koffers of balen. 's Middags ten 1 uur vertrok het schip. Daar zijn nu 170 menschen uit alle hoeken van Europa bij elkaar, die eerst elkander gadeslaan, bespieden, allerlei slimme gezegden en vragen te baat nemen om elkanders staat en bestemming te kennen, tot men op de hoogte is om ronduit te vragen: wie zijt gij? En nu is 't afs gebroken en er ontstaat een gemeenzamen omgang tusschen lieden die denkelijk later elkander niet meer ontmoeten zullen. Nu vormen zich kringen naarmate van de geheime overeenstemming der gemoederen; ieder kiest zijn medegazel, en maakt hen weldra tot vertrouwde van zijne ontwerpen en denkbeelden. Niets ontbreekt aan die wereld in het klein, zelfs niet de kwassprekendheid. Men kon zich geen bonter groep voorstellen. Men zag er Vorsten, Diplomaten, Generaals, Kunstenaars, Zeelieden, Kooplieden en Kapitalisten.

Tot Swinemunde, aan den mond van de Oder, had iedereen plezier en 't zou op zee zoo goed gaan! Maar in volle zee gekomen, moest de eenigste den tol aan hare onstijmigheid betalen, het gevolg van een storm van den vorigen dag. Overigens was 't goed weder. Na een voorspoedige vaart van 3 dagen, ontdekt men het onneembare Croonstadt. Hier sloot de *Wladimir*, die er om de ondiepte, door een ligter boot wordt vervangen. Tegen den avond ontwaart men den gulden koepel van de Isaaskerk, en te 8 ure legt de boot aan de Engelsche kade. Het gelukte den schrijver vrij goed onder dak te komen. Vele waren zoo gelukkig niet, en een Heer uit het gevolg van het Fransche gezantschap riep uit, „hoe het zij, ik zou niet gekomen zijn als ik geweten had, dat het zoo ver was.”

In den tweeden brief geeft de S. een verslag van zijn kort verblijf te Petersburg, en deelt mede wat hij aldaar opgemerkt, gezien en bewonderd heeft.

Eerst raadt hij alle reizigers af, om eer ze te Petersburg geweest zijn, over oponthoud bij 't nazien van paspoorten te klagen, de onverstoorebare

langzaamheid en omslag der Russische ambtenaren die met het toezigt op de paspoorten belast zijn, gaat alles wat men ergens elders ondervindt, te boven. Eerst na 3 dagen was hij er van verlost. Welk struikelblok ook de Russische taal opleverde, hij was weldra in deze stad van gisteren, zoo als hij ze noemt, die reeds de magt en pracht der oude hoofdsteden heeft, te huis. Nergens vindt men hier achterhoeken met nauwe kromme straten, 't zijn overal rechte lijnen, breede straten. De stad is doorzaaid met paleizen, en zelfs de huizen hebben iets verhevens in hunne bouwde. Jammer dat het alles, behalve de kerken, gebakken steen is, waarvan de winter de bepleistering altijd beschadigt, en dus het gedurig bijpleisteren ook aan de schoonste gebouwen een gelapt voorkomen geeft.

Met de bestrating is het treurig gesteld; zij bestaat op eenige straten na, die met houten blokjes bestraat zijn, uit zeer kleine stukjes graniet, wier scherpe kanten den wandelaar een lastige kwelling zijn, doch waarvan de Rus, daar ze meest door de sneeuw bedekt zijn, niet lang genoeg hinder heeft, om er veel aan te hechten.

Verder weltd de briëlschrijver breed uit over de *Iswochiks* of huurkoetsiers, met hunne ligte maar slootende droschky's, maar prijst zeer hunne welvarende vurige paarden, in vergelijking der Parijische geraamten.

Verder beschrijft hij de heerlijke Isaaskerk van het fraaiste marmer met zijn vergulden koepel en bronzen deuren, in 1807 begonnen en die volgens den bouwmeester, den 70-jarigen de Montferrand, wien hij bezocht, binnen 2 jaren voltooid zal zijn; en nu nog alleen op een toegang kaartje van den Heer de M. te zien is. Hij bezocht ook de Kazankerk met zijn Jaspische pilaren en schatten van zilver en edelgesteenten en de in 1812 veroverde Fransche vaandels en de in 1814 door Keizer Alexander medegebrachte sleutels van Parijs; en zag ook de Petrus- en Pauluskerk, waarin het stof van Peter de Groote, zijne vrouw, zijn zoon, Keizerin Elisabeth, Peter de II, Catharina de II en van latere leden van het Keizerlijke geslacht rust; overvloed van heerlijke schilderijen, de rijke bibliotheek, enz. en berigt ten slotte, dat zijn volgende brief uit Moskou zal zijn.

's GRAVENHAGE, 2 September.

Door Z. M. is vergunning verleend tot het aannemen en dragen van de navolgende Ridderorden: aan den Heer B. F. van Lansberge, Gouverneur van Curaçao, de Danebrogorde, hem door den Koning van Denemarken geschonken; aan den Schout-bij-Nacht J. F. A. Coertzen, Inspecteur-Generaal over het loodswezen enz., en aan den gepens. Kapt. Luitenant ter Zee titulair M. Wels, laatst Inspecteur over het loodswezen enz., het Commandeurskruis en de Ridderorde van Leopold, aan hen door den Koning der Belgen geschonken.

— Z. M. de Keizer van Oostenrijk heeft, ter belooning van de diensten aan zijnen broeder, den Aartshertog Maximiliaan, tijdens zijn verblijf hier te lande bewezen, de volgende benoemingen gedaan: Jhr. Mr. H. M. C. Clifford, Hofmaarschalk des Konings, en den Schout-bij-Nacht 't Hooft tot Commandeurs van de Leopoldsorde; Jhr. F. de Casembroot, Adjudant des Konings, tot Ridder derzelfde orde, en den Heer K. J. G. Baron van Hardenbroek, Ordonnans-Officier van Z. M., tot Ridder der orde van de Lijzen Kroon.

— Z. M. heeft benoemd tot Regter in de Arrond.-Regtbank te Arnhem, Mr. G. G. Bijleveld, thans Advocaat en Plaatsvervangend Kantonregter te Nijmegen, en tot Procureur bij de Arrond.-Regtbank te Hoorn, Mr. J. Gerdener, Advocaat aldaar.

— Aan den Heer Mr. D. Donker Curtius is als voormalig Minister van Justitie een pensioen van f3,738 sjaars verleend.

— Z. M. de Koning wordt morgen avond alhier verwacht. Z. M. zal op den verjaardag van den Prins van Oranje een groot diner en gala geven.

— H. M. de Koningin heeft, bij haar vertrek naar Duitschland, aan den tuinbaas op het Huis ten Bosch, G. A. van Gameren, een fraai gouden horologie met een gouden sleutel ten geschenke gegeven, als een bewijs van hare terzakenheid wegens zijnen dienstijver.

— Donderdag aanst. bij gelegenheid van den verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje, zal er bij Z. Exc. den Heer Gevers van Edegeest, Minister van Buiten Zaken, een groot diplomatiek diner worden gehouden.

— Bij gelegenheid van den verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje, op aanst. Donderdag, zal er des avonds ten 9 uren een groot vuurwerk worden afgevuurd voor het badhuis te Scheveningen (landzijde).

— Op den dag der kroonings van den Keizer van Rusland zal op het paleis te Soesdijk door H. M. de Koningin-Moeder een groot diner worden gegeven, dat door Prins Hendrik en zijne gemalin zal worden bijgewoond, en het paleis van H. M. alhier en het hotel van den Russischen Gezant prachtig verlicht worden.

— Niet alleen de Grootvorstin Olga van Rusland, maar ook haar gemaal, de Kroonprins van Wurtemberg die, zoo als bekend is, sinds eenigen tijd ernstig ongesteld is, zal, naar men verneemt, te Scheveningen de baden gebruiken.

— De Minister van Oorlog verleend wederom, gelijk als vroeger, des Dingsdags ochtend.

— De Minister van Kolonien heeft in de *St. Cour* de algemeene liefdadigheid ingeroepen ten behoeve van de ongelukkige bewoners van het eiland Groot-Sangir in Ned-Indië, welk eiland door de uitharsting van den vulkaan, Awoe, vreeslijk is geteisterd; en waarbij, zooals vroeger is gemeld, ongeveer 3000 menschen zijn omgekomen. De giften kunnen gezonden worden aan het Dep. van Kolonien en bij het Agentschap van dat Departement te Amsterdam, alsmede aan de Commissarissen des Konings in de provincien (uitgezonderd Zuidholland).

— Men wil weten, dat met de 23ste Staats-Loterij, van Regeringswege onderscheidene veranderingen in het plan zouden worden gemaakt dat sedert geruimen tijd gevolgd is.

— Zondag morgen heeft de Wel-Eerw. Heer D. Huydecoper des voormiddags in de Nieuwe Kerk, eene indrukwekkende rede uitgesproken, en

daarbij eenen terugblik geslagen op hetgeen in de afgeloopene week in de hoofdstad heeft plaats gehad. Z. Wel-Eerw. had daartoe tot tekst gekozen Ps. 48 vs. 10. *O God wij gedenken Uwe weldadigheid, in het midden Uwes tempels.*

— Aan boord van de pink de *Jonge Dorethee*, van den reeder A. Bakhuizen, die gisteren avond ter haringvisserij van Scheveningen was afgevaaren, heeft een treffend ongeluk plaats gehad. Des nachts ten 1 ure sloeg de bliksem langs den mast in het vaartuig, en trof den matroos Cornelis Spaans, die onmiddellijk op het dek dood ter neder zeeg. De bliksem doorliep het gansche vaartuig, doch bragt geene meerdere onheilen te weeg. Aan het lijk is alleen kunnen worden ontdekt eene brandwonde en wel aan de knit van het regter been, terwijl in de kous en bovenkleederen een gat gebrand is. De overledene laat eene vrouw en twee kinderen in behoeftige omstandigheden na.

AMSTERDAM, 1 September.

Een onzer stadgenooten heeft de 400 jeugdige zangers die bij de onthulling van den gedenkzuil op den Dam zich zoo voortreffelijk van hunne taak hebben gekweten, voor zijne rekening op versnaperingen onthaald.

— Het colossale ijzeren stoomfregat *la Constitution*, op de werf van de HH. Paul van Vlissingen en Co. alhier gebouwd, en bestemd voor de vaart tusschen Antwerpen en New-York, is van het Nieuwe Diep naar eerstgenoemde plaats vertrokken. Dit stoomschip zal nog door twee andere van gelijke grootte gevolgd worden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 31 Augustus.

Bij gelegenheid van het verblijf van de Koningin te Edinburg, is die stad luisterrijk verlicht geworden.

— De Koningin van Oude is met een bijzonderen trein van Southampton alhier aangekomen.

— De giften voor de noodlijdenden door de overstroming in Frankrijk, hebben hier te lande in 't geheel 32,000 £ bedragen.

— De *Morning Post* verklaart, dat de troepen der Westersche Mogendheden nog niet uit Griekenland zullen teruggeroepen worden.

— De Secretaris van de maatschappij voor den onderzeeschen telegraaf heeft medegedeeld, dat de kabel, tot verbinding van Sardinië met de Afrikaansche kust bestemd, verloren is gegaan. Die kabel had eene lengte van tusschen de 120 en 130 ellen, en het vaartuig, dat die moest overbrengen, had reeds kaap Spaventino bereikt en de werkzaamheden aangevangen, toen een hevige storm uitbrak. Om schip en bemanning te redden was men gedwongen den kabel in zee te werpen. Hij was voor 30,000 £ verzekerd. Ten vorige jare ging de eerste kabel onder dergelijke omstandigheden verloren.

— Tusschen Engeland en Brazilië zal eene nieuwe stoombootdienst tot stand komen. Vier schepen zullen daartoe worden gebezigd. Op den 23^{den} van elke maand zal een dezer booten van Southampton naar Bahia en Rio-Janeiro vertrekken.

— Berigten met het stoomschip *Atlantio* uit New-York aangebragt, melden dat er over de geheele uitgestrektheid tusschen Mobile en Nieuw Orleans een van vreeselijke stortregens vergezeld storm heeft gewoed; de regen viel onafgebroken gedurende 100 uren. Te Chicaze had een hevige brand eene schade van ongeveer 200,000 £ aangerigt.

— Omtrent den opstand op St. Domingo, vroeger reeds gemeld, verneemt men dat die minder gewigtig is als men aanvankelijk had vermoed. De opstand is uitgebroken ten gevolge van een onlangs met Spanje gesloten verdrag, volgens hetwelk de nakomelingen der Spaansche families het regt van nationaliteit erlangen. Daar nu dit gedeelte der bevolking de groote meerderheid uitmaakt, wil zij evenzeer feitelijk als regtens Spaansch worden en de Kastiliaansche vlag die der republiek doen vervangen, burgers en soldaten stroomden naar den Spaanschen Consul om zich als Spanjaarden te doen inschrijven. Hierdoor is eene groote opschudding ontstaan. De geregtshoven hebben hunne zittingen gestaakt en de winkels zijn gesloten; de President en Ministers willen hunne functien neerleggen. De Spaansche Consul heeft f12,500 uitgeloofd voor het gevangennemen van den redacteur van een dagblad, die op straat een Spanjaard heeft gedood.

— Aan de Kaap de Goede Hoop heeft men uit den Oranje Vrijstaat berigt ontvangen, dat het gevaar voor een algemeen oorlog met de Inboorlingen scheen geweken te zijn, ten gevolge van de krachtige maatregelen van de burgers der republiek; deze waren in onderscheidene kolonies tegen een Kafferstam, die dreigende aanfallen maakte, ingerukt, hadden die uit een gejaagd en vele der aanvoorders gedood.

— Volgens berigten uit Bombay is de erfgenaam van den troon van Burmah vermoord geworden; ook een Rijksontvanger in het presidentschap Madras was van het leven beroofd. De indigo-oogst had in Bengalen veel geleden. De Karens, die de Engelschen immer veel genegenheid hebben toegedragen, hebben bij 1000-tallen hunnen wensch te kennen gegeven om tot het Christendom over te gaan. Het zijn over 't algemeen zeer nijvere lieden.

In China bieden de opstandelingen steeds het hoofd aan de Keizerlijke troepen, welke laatsten in Kwang-Si de nederlaag hebben geleden. Te Canton doen de Mandarijnen hun best om de ontevredenheid tegen te gaan. In het noorden des lands gaan de zaken des Konings mede niet vooruit. De opstandelingen hebben ook aldaar aanzienlijke voordeelen behaald. De Gouverneur van Ching-Kiang-Po is onder de gesneuvelden. Op het verneemen hiervan, heeft de Generaal Hwang-Yung het beleg van Nankin opgebroken en is met zijn leger naar Tan-Yang teruggetrokken. Het zou niet te verwonderen zijn dat deze herhaalde nederlagen eene verslapping in den handel te Shanghai en te Canton te weeg brengen. Niettegenstaande al de inwendige beroeringen, is China steeds in staat om een ruimen voorraad van thee voor den Europeeschen handel te leveren.

FRANKRIJK.

PARIJS, 31 Augustus.

De Keizer zal nog eenigen tijd te Biaritz blijven. Het is aldaar zeer druk. Meer dan 3000 personen gebruiken er de zeebaden.

— De giften ten behoeve van de noodlijdenden door de overstroming bedragen thans 10,110,515 fr.

— De dagbladen die het onlangs vermelde adres van de Parijsche studenten aan die van Turijn hadden medegedeeld, werden te dier zake vervolgd, op grond dat het adres niet was ondertekend, en dat het de strekking had om oproer in bevriende Staten te verwekken. De studenten hebben echter, bij het vernemen van deze vervolging, hunne namen bij de regterlijke magt bekend gemaakt.

— Het verschil tusschen de Kabinetten van Parijs en Londen, omtrent de Spaansche aangelegenheden, begint de aandacht te trekken. Engeland ziet met leedwezen de opheffing der grondwettige vrijheden in Spanje; terwijl Frankrijk de handelingen van O'Donnell in bescherming neemt. Het is echter niet te verwachten, dat hierdoor de goede verstandhouding tusschen beide Regeringen zal verbroken worden.

— Uit het verslag aan aandeelhouders van het nijverheidspaleis gedaan, blijkt dat die vereeniging nog bezwaard is met een schuldenlast van 1,500,000 fr. In eene gehouden vergadering van belanghebbenden is besloten, het Regeringsvoorstel aan te nemen, volgens hetwelk ieder aandeel van 100 fr. voor eene inschrijving van 3 fr. 20 c. rente wordt verwisseld, waarbij dan het gebouw aan den Staat overgaat.

— Eergisteren heeft er in het huis op den hoek van de rue St. Anne en de rue Neuve St. Augustin alhier een vreeselijke brand gewoed, waardoor dat huis bijna geheel eene prooi der vlammen is geworden. Daar de trappen welhaast waren weggebrand, hebben de meeste bewoners, die zich bij het uitbarsten van den brand nog te bed bevonden, zich door middel van ladders en beddelakens moeten redden. Een Engelschman, die zich wilde redden door uit het venster te springen, heeft daarbij het leven verloren.

— Volgens brieven uit 's Gravenhage hebben de HH. Charras, Barbès en Eugène Sue zich voor goed in die stad gevestigd, en houdt de eerstgenoemde zich bezig met het schrijven van eene geschiedenis van den veldtocht van 1815 uit een democratisch oogpunt.

— Het eskader van de Middellandsche zee heeft Marseille verlaten, om te Hyères binnen te loopen en vervolgens in de wateren van Tunis te gaan kruisen, met bevel om de kusten van de Beide Siciliën niet te naderen.

— De Bisschoppelijke kerkvergadering te Périgueux heeft eene zeer strenge waarschuwing uitgevaardigd tegen de buitensporige weelde, de wijde rokken der Dames enz.

— Voor eenige dagen hebben drie visschers te Asnières, in de Seine, een middeleeuwsch vaartuig ontdekt, onder een zandbank bedolven. Het is een ontzaglijke eiken stam van ongeveer 80 voet, en kan 80 man bevatten. Hij is waarschijnlijk uit den tijd der Noormannen, die behalve hunne grootere schepen, ook zulke vaartuigen op hunne rooftogten bezigden, en kan dus 1000 jaren oud zijn.

SPANJE.

MADRID, 27 Augustus.

De militaire overheid te Barcelona heeft aldaar alle vereenigingen van fabriekanten of werklieden, ten doel hebbende invloed op de bepaling van het dagloon uit te oefenen en de nijverheid te belemmeren, ontbonden. Alleen die vereenigingen mogen blijven bestaan, die tot onderling hulpeloon zijn ingesteld. Dit besluit is genomen op grond dat het gebleken is, dat de plaats gehad hebbende onlusten grootendeels aan genoemde vereenigingen zijn te wijten. Het officiële dagblad dezer hoofdstad berigt echter, dat dit bevel, op aandringen van een groot getal handwerklieden, onverwijld is ingetrokken.

ITALIE.

Het door het Romeinsch revolutionnair bewind uitgegeven papiergeld, welks waarde de Pauselijke Regering voor hare rekening genomen en terug betaald heeft, bedroeg de ontzaglijke som van 42,880,000 fr. — De Oostenrijksche bezetting kost aan de schatkist van den Kerkelijken Staat 5,370,000 fr. 's jaars, voor de Fransche bezetting wordt jaarlijks slechts 391,000 fr. uit die schatkist vereischt, omdat de Fransche Regering bijna in al de kosten voorziet. De door deze bezetting gedurende 7 jaren reeds voor de Romeinsche staatskas veroorzaakte uitgaven bedragen 32,160,000 fr. 's Pausen uitgaven voor zijne garde, voor het heilige collegie, voor het staats-secretariaat en de benoemingen, bedragen niet meer dan 3,300,000 fr. 's jaars. Men zegt dat niet we onderhandelingen worden gevoerd om de vreemde troepen den Kerkelijken Staat te doen ruimen.

— De Oostenrijksche Gezant te Rome doet het Gezantschapshotel in staat brengen om zijnen meester te kunnen ontvangen. Men zegt dat Z. M. tegen den aanstaanden winter den Paus een bezoek wil brengen, hetzij bij de inwijding van het gedenksteen der Vlekkeloze Ontvangenis, of bij de afkondiging van het 50-jarige jubelfeest, hetwelk de Paus voor de gansche Kerk wil afschrijven.

— Volgens een te Teryn uitgekomen vlagschrift, zijn de rooverijen in den Kerkelijken Staat sedert 1849 zeer toegenomen. In 1850 bevonden zich 10,436 personen in de gevangnissen en in 1854 13,006. Alleen te Bologna heeft gedurende dien tijd de kriegsrechtbank 178 personen ter dood veroordeeld, omdat zij roovers hadden gellerbergd.

— Te Napels is het eerste regement grenadiers van de garde, hetwelk eenige weken geleden door de onregtvaardige en ruwe handelingen van eenen Colonel tot weerspannigheid gebracht was, hard gestraft. Het regement is ontbonden en de Officieren bij de linietroepen ingedeeld. De eenige schuldige, de Colonel, is echter van straf verschoond.

— Een democratisch dagblad van Genua, de *Italia e Popolo*, heeft eene inschrijving geopend voor bijdragen tot het aankopen van 10,000 geweren voor die landstreek in Italië, welke het eerst tegen de Oostenrijksche Regering of tegen den Koning van Napels in opstand zal komen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 31 Augustus.

De Koningin der Nederlanden heeft op hare reize naar Stuttgart, Mainz en Mannheim aangedaan.

— De leden van het Huis Rothschild zijn dezer dagen te Aken vereenigd geweest.

— Te Hanover hebben de inschrijvingen voor de Hanoversche bank in plaats van 8 miljoen, 4000 miljoen bedragen. Militaire posten moesten tot handhaving der orde worden uitgezet.

— Te Frankfort a/M. zijn gedurende het tweede kwartaal van dit jaar 30 schepen in regtstreeksche vaart uit Nederland aangekomen, aanbrengeende 136,665 centenaars verschillende koopwaren.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 30 Augustus.

De werkzaamheden betreffende de zielverzorging aan de Weener Universiteit, zijn aan de Paters Jezuïten opgedragen.

— De *Augsb. Zeit.* bevat een schrijven uit Jeruzalem, waarin gezegd wordt, dat bij het graven aldaar, tot het plaatsen van de grondslagen voor eene verblijfplaats der Oostenrijksche geestelijkheid, op 5 ellen diepte verscheidene onderaardsche zalen ontdekt zijn, wier muren van gehouwen steen opgetrokken zijn en wier grond in mozaïk is vervaardigd. Bovendien, en dit is het merkwaardigste, is eene grot ontdekt, die in een rots gebouwen is, welke grot gedragen wordt door 5 kolommen. Naar zekere kentekenen, heeft men reden om te gelooven, dat deze grot gediend heeft tot eene kerk voor de eerste Christenen aldaar.

ZWEDEN.

Uit Drontheim in Noorwegen wordt gemeld, dat eene vereeniging van R. K. Zendingen zich thans in Finmark zal vestigen en aldaar het domein Al-tengoard heeft aangekocht. Zij hebben eene volledige drukkerij medegebragt. Over het geheel zijn zij zeer voorkomend en herbergzaam voor allen die hen komen bezoeken. De Minister van Justitie heeft opgave verlangd, van hunnen ouderdom en afkomst, hunne studien en of zij ook leden van de Jezuïten-orde zijn. Deze maatregel wordt door de dagbladen afgekeurd, als zijnde strijdig met de vrijheid van geweten.

GRIEKENLAND.

De *Ελπίς* (de hoop), een dagblad van Athene, berigt dat eene rooverbende den 19den Aug. te Lepissi, in Macedonië, gekomen is, den schoolmeester van het dorp met alle scholieren gevangen heeft weggevoerd, en een losgeld van 500,000 piasters voor hen geëischt. In het dorp Kostanzo en in het dorp Sagoritzza moet een gelijke aanslag gepleegd zijn. Men ziet hieruit dat de officiële verklaring van de Grieksche Regering, betrekkelijk de uitroeiing der roovers, voorbarig is geweest.

OOST-INDIË.

BATAVIA, 10 Juli.

Op onderscheidene punten hebben zich wederom zeeroovers vertoond. De Regering gaat voort krachtige maatregelen tegen hen te nemen. Nabij Menado zijn weder 6 Soloksche roovers gevat en 14 die zich te weer stelden, gedood.

— Op den 14den Junij is alhier eene vergadering gehouden van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indië, waarop aan den Heer J. F. G. Brumund, de gouden medaille is uitgereikt voor zijne beantwoording van de prijsvraag: *Een onderzoek naar het volksonderwijs onder de Javanen en wat daaraan ter verbetering zou kunnen worden aangevend.* De afgetreden Gouverneur-Generaal heeft voor zijn vertrek 500 aan de kas geschonken.

— In den morgen van den 10den Junij ontdekten men aan boord van het Nederl. barkschip *Robertus Hendrikus*, gezagvoerder R. H. Mulder, agtmen de Heeren G. Snermondt & Co. alhier, dat er brand ontstaan was, die weldra den ganschen bodem in vollen vlam zette; zoodat het schip bereids tegen 12 ure gezonken was, en alleen de boegspriet nog boven water stak. Het ontvlammen van het kruid, dat men niet over boord had kunnen werpen, bragt hiertoe veel bij. Het vaartuig, dat voor Samarang zeilree was, en heden derwaarts zoude vertrokken zijn, had eene lading, bestaande uit: f 30,000 specie, aan de Regering toebehoorende, 1,000 picols tin, 1,500 picols koffij, benevens eene partij steenkolen en goeniezakken, waarvan tot heden nog niets gered is. Al de goederen van den gezagvoerder, met uitzondering van een chronometer, en die van de stuurlieden zijn verloren geraakt, terwijl het der bemanning is mogen gelukken haar eigendom te redden.

Van alle zijden werd er bij dit ongeval bereidwillig hulp verleend, waarbij de stuurman en 6 matrozen van het Fransche barkschip *Jochan* zich heer hebben onderscheiden. Men denkt dat de brand door de broeiing van koffijzakken is ontstaan.

— Alhier is de tijding aangebragt dat te Loemar, een onzer posten op Bornea's Westkust, de Luitenant Mekern, met 25 a 30 man, tijdelijk aldaar in bezetting, door eene bende Chinezen is overrompeld geworden. Vier, thans zijn de slagtoffers geworden, die overrompeling en zeven daarbij gewond. Dezelfde bende heeft de bazar en het kleine kampement dier bezetting verbrand. De Majoor Maubach is met 150 man van Montrado derwaarts gegaan, om de vertrokkenen te vervangen.

— In den nacht van 6 op 7 Mei ontstond er brand in de boeginesche kampong te Sambas, waardoor 5 huizen in de asch werden gelegd. Deze brand werd veroorzaakt door den moedwil van een amokmakker, die in zijne woede eerst 5 menschen verwondde, waarvan er 4 overleden, en daarna die woningen in den brand stak. Hij zelf met 2 vrouwen en 2 kinderen verloren daarbij het leven. De schade wordt geschat op f 8000.

— Op den 30sten Junij had ook wederom brand plaats in een der steenkolenpakhuizen van de stoomboot-onderneming der Heeren Cores de Vries, gelegen aan de rivier buiten den kleinen boom alhier, door broeiing van

een gedeelte der daarin opgeschuinde steenkolen. Groote vrees bestond er voor eene geheele ontvlaming, hetwelk hoogst noodlottig had kunnen worden, alzoo dicht bij dat pakhuis een kruidhuis staat, waarin het kruid van particulieren geborgen wordt. Men is er echter gelukkig in geslaagd het dak en de muren van het gebouw omver te halen en de steenkolen met schoppen en spaden uit elkander te werken, waardoor de beschaling gemakkelijker werd.

STADS BERICHTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 4den September 1856, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

- 1°. Benoeming eener Commissie tot onderzoek naar de behoefte aan het be- slaan eener gezondheidscommissie alhier.
- 2°. Benoeming van de vaste Commissien uit den Raad, als:
a. van leden van de Commissie van fabricage,
b. van Voorzitter en leden van de Commissie van finantie,
c. van leden van de Commissie tot de strafverordeningen,
d. van Voorzitter en leden van de Commissie tot de huishoudelijke Verordeningen.
- 3°. Wijzigingen in de algemeene Politieverordening.
- 4°. Request van W. F. van Hartrop, tot verhoging zijner jaarwedde als opziener over de fabricagewerken.
- 5°. Request van A. Arts, tot het bebouwen van gemeentegrond.

ADVERTENTIEN

Beyallen van een welgeschapen ZOON, J. G. N. SCHANZE, geb. LANDRE.

Leyden, 30 Augustus 1856.

Eenige Kennisgeving.

Heden overleed na eene langdurige ongesteldheid, mijne geliefde Echtgenoot MARIE ANTOINETTE KIST.

Bekruid nabij Vooraschoten, 28 Augustus 1856.

B. F. KRANTZ.

Algemeene en bijzondere Kennisgeving.

ZOMERZORG.

Donderdag den 4ten September 1856.

Ter gelegenheid van den heugelijken verjaardag van
Z. K. H. den PRINS van ORANJE

GROEF HARMONIE MUSEUM.

Door het Muziek-Corps van het Regiment Rijdende Artillerie,
onder directie van den Heer D. A. HAMAN.

Entree f 0.50.

Aanvang ten half zeven ure.

KOFFIJHUIS EN RESTAURATIE DE TWEE KOLONNEN.

De Ondergeteekende neemt langs dezen gebruikelijken weg de vrijheid zijn Koffijhuis en Restauratie beleefdelijk aan te bevelen, belovende eene vlugge en zindelijkke bediening.

Diners a 60 Cts per Copvert.

B. VERBURGT.

Heden echt Belijerssch Bier versch van 't Vat.

Bij hem is ook op aannemelijke voorwaarden voor fatsoenlijke Vergaderingen eene groote Bovenzaal te bekomen.

DIRECTEUREN van het Kantoor van Administratie van Nationale Fondsen, getestigd te Leyden, berigten, dat van heden af zal worden ge- vanced tot Betaling der Coupons, verschenen 1 September 1856, van de Certificaten 3 pCt. Nationale Schuld binner Administratie, en wel bevalde Dingsdag van 12 tot 2 ure, ten Kantore der Administratie op de Hooglandse Kerkgracht, ook des Wensdags, Donderdags en Vrijdags, van 10 tot 12 ure, ten Kantoren van van de GRAAF en van van de GRAAF en van van de GRAAF.

Ten Kantore van LEZWYN & EIGEMAN, op het Rapenburg, Wijk I. No. 240, te Leyden, wordt gevanced Dingsdags, Woensdags en Donderdags, van 9 tot 11 ure, ter Betaling van al de COUPONS, verschenen primo September 1856, van de 3 pCts. CERTIFICATEN der volgende Admi- nistratie Kantoren, als aan:

De Heeren KETWICH & VOOMBERGH & WED. W. BORSKI.

A. K. & P. K. VAN HARPEN en PLUYM en BACKER.

S. & D. SAPORTAS, van MAARSEVEEN & LE JOLLE en

BUYS & KERKHOVEN. En

De Wad. H. F. TIEENCK, c. s.

Op heden mijne Affaire in Tabak, Snuff, Sigaren, Koffij en Thee, overgedaan hebbende aan den Heer G. A. van DEVENTER, dank ik door deze mijne geëerde Begunstigers voor het genoten vertrouwen, mijnen Opvolger bij voortdurend aanbevelende.

J. L. KOBPESCHAAR.

Mij refererende aan bovenstaande, beveel ik mij beleefdelijk in het ver- trouwen van zullende de Affaire op denzelfden voet en Firma door mij worden voortgezet.

Leyden 1 September 1856.

G. A. VAN DEVENTER.

Een Smids-Knecht, vast werk begeerende, het liefst een die met het Ragschmaken bekend is, verzoeg zich in Persoon of met franco Brieven bij B. STRAATBURG, Mc. Smid, Kort Rapenburg te Leyden.

PLEIZIERTOEG.

Op Zondag 7 September e. k. des voormiddags ten half twaalf ure, zal de Stoomboot Volharding, bij een getal van minstens dertig deelnemende Reizigers, van haar Station te Leyden den geheelen Haarlemmermeerpolder of Ringvaart omvaren en des avonds ruim voor het vertrek der Spoortreinen naar Amsterdam en Rotterdam, te Leyden terug zijn.

De prijs der Plaats heen en terug f 1.—.

De Hofmeester draagt zorg voor den inwendigen mensch, volgens goedgekeurd tarief.

DE DIRECTIE.

LANDBOUW.

Men vraagt, om spoedig in dienst te treden, als Opzichter op eene vrij uitgestrekte Bouwerij in den Haarlemmermeerpolder, een gebuurd persoon, van de P. G., tusschen de 30 en 40 jaren oud, des Landbouw in zijnen geheelen omvang grondig verstaande. De Vrouw moet met Melkerij en Maasmakerij goed bekend zijn, en geene jonge Kinderen ten huuslaste hebben.

Beide van Man en Vrouw worden voldoende bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag gevorderd.

Adres de Heer van GOCH, Boekhandelaar, Leydsche straat, Amsterdam. Brieven franco onder Letters L. B.

Men vraagt op aannemelijke voorwaarden, eenen bekwaamen en gehuuden Heer, tusschen de 25 en 35 jaren oud, vol- maakt op de hoogte van de Melkerij en Teekderij, ten einde het bestuur te voeren over eene Bouwerij van ongeveer 40 bunders goed WEI- en TEEELAND, gelegen in den Haarlemmermeerpolder. Eigenhan- dig geschreven Brieven, met overlegging van de noodige bewijzen van bekwaamheid en met aanwijzing waar men werkzaam is geweest, franco te adresseren onder de Letter M, bij den Heer L. VERHAFF, op den Burg te Leyden.

PLUKE JARIGE BAGCERTURF TE KOOP.

Te bevragen aan de Bouwerij de Vennip, Haarlemmermeer IJweg, Sectie O. n°. 7. Brieven franco onder Adres aan P. INTVELD aldaar.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 1 September.

Tarwe waarvan een goede aanvoer ter markt was, ging heden tot dalende prijzen langzaam en slechts gedeeltelijk van de hand, de beste in den beginne van f 15.75 tot f 16.50, later van f 14.50 tot f 15.50, mindere van f 12.50 tot f 14.25. Rogge 30 cts lager, f 8.70 a f 9.40. Gerst 20 cts lager; Winter f 6.70 a f 7.80; dito Zomer f 6.50 a f 7.10. Te Amsterdam was de Poolse Tarwe, witte en bonte f 15.50 tot f 17.50. Pruisische Rogge f 10. —.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG 1 September.

	Laagst koers	Hoogst koers	Gesloten.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld . . . a 2 ¹ pCt.	63 ¹ / ₂	64 ¹ / ₂	63 ¹ / ₂
Dito Certificaten 3	64 ¹ / ₂	65 ¹ / ₂	64 ¹ / ₂
Dito dito 4	65 ¹ / ₂	66 ¹ / ₂	65 ¹ / ₂
Amortisatie Syndicaat 3	66 ¹ / ₂	67 ¹ / ₂	66 ¹ / ₂
Handelmaatschappij 4	67 ¹ / ₂	68 ¹ / ₂	67 ¹ / ₂
O. I. Leening 4	68 ¹ / ₂	69 ¹ / ₂	68 ¹ / ₂
Aandeelen Holl. Spoorweg 4	69 ¹ / ₂	70 ¹ / ₂	69 ¹ / ₂
Dito Rijn-Spoorweg 4	70 ¹ / ₂	71 ¹ / ₂	70 ¹ / ₂
FRANKRIJK, Certif. 3	71 ¹ / ₂	72 ¹ / ₂	71 ¹ / ₂
Dito dito 4	72 ¹ / ₂	73 ¹ / ₂	72 ¹ / ₂
RUSLAND, Obl. MOPE 1798 en 1816 5	104 ¹ / ₂	105 ¹ / ₂	104 ¹ / ₂
Dito dito 1828 en 1829 5	104 ¹ / ₂	105 ¹ / ₂	104 ¹ / ₂
Certif. bij dito 1831 en 1833 5	92 ¹ / ₂	93 ¹ / ₂	92 ¹ / ₂
Dito 1840 4	85 ¹ / ₂	86 ¹ / ₂	85 ¹ / ₂
Dito bij STIEGLITZ & C°. 4	85 ¹ / ₂	86 ¹ / ₂	85 ¹ / ₂
Dito dito Nieuwe 4	84 ¹ / ₂	85 ¹ / ₂	84 ¹ / ₂
Inschrijving in Assign. 6	85 ¹ / ₂	86 ¹ / ₂	85 ¹ / ₂
Certificaten van dito 6	85 ¹ / ₂	86 ¹ / ₂	85 ¹ / ₂
POLEN, Aandeelen 1855 4.500	104 ¹ / ₂	105 ¹ / ₂	104 ¹ / ₂
Dito Obligatiën 4	85 ¹ / ₂	86 ¹ / ₂	85 ¹ / ₂
PRUISSEN, Obl. te Londen 4 pCt.	71 ¹ / ₂	72 ¹ / ₂	71 ¹ / ₂
SPANJE, Obligatiën 1	24 ¹ / ₂	25 ¹ / ₂	24 ¹ / ₂
Dito Obligatiën 3	45 ¹ / ₂	46 ¹ / ₂	45 ¹ / ₂
Dito Biann. a 6 m. 3	39 ¹ / ₂	40 ¹ / ₂	39 ¹ / ₂
Bespaaren Coupons 6	61 ¹ / ₂	62 ¹ / ₂	61 ¹ / ₂
OOSTERRIJK, W. B. bij Goll. 5	81 ¹ / ₂	82 ¹ / ₂	81 ¹ / ₂
Dito 4	63 ¹ / ₂	64 ¹ / ₂	63 ¹ / ₂
Dito Metall. 5	77 ¹ / ₂	78 ¹ / ₂	77 ¹ / ₂
Dito Nieuwe 5	86 ¹ / ₂	87 ¹ / ₂	86 ¹ / ₂
Dito 1847 4	104 ¹ / ₂	105 ¹ / ₂	104 ¹ / ₂
BELGIË 2	52 ¹ / ₂	53 ¹ / ₂	52 ¹ / ₂
Dito bij ROTHSCHILD 2	52 ¹ / ₂	53 ¹ / ₂	52 ¹ / ₂
Dito dito 4	93 ¹ / ₂	94 ¹ / ₂	93 ¹ / ₂
BRAZILIE, 1824 100 £ 5	43 ¹ / ₂	44 ¹ / ₂	43 ¹ / ₂
PORTUGAL, te Londen 3	43 ¹ / ₂	44 ¹ / ₂	43 ¹ / ₂
SABININ 4	80 ¹ / ₂	81 ¹ / ₂	80 ¹ / ₂
PERU, Geldleening 1853 4	80 ¹ / ₂	81 ¹ / ₂	80 ¹ / ₂
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu 4	80 ¹ / ₂	81 ¹ / ₂	80 ¹ / ₂
GREENADA, Obligatiën 2	80 ¹ / ₂	81 ¹ / ₂	80 ¹ / ₂
MEXICO, Obligatiën 1851 3	81 ¹ / ₂	82 ¹ / ₂	81 ¹ / ₂
N.-AMERIKA, Bankactiën 4	81 ¹ / ₂	82 ¹ / ₂	81 ¹ / ₂
Koers van het Geld: Belegging 4 pCt. Pruisische 3 pCt. Wierel-Disconto 4			

Te Leyden, ter Boekdrukkery van J. G. LA LAU.